

Județul Bacău pe micul ecran

TARA MEA AZI

EPOCA
CEAUȘESCU

Recent, milioane de telespectatori au putut urmări o emisiune dedicată județului Bacău. Amplul tele-reportaj a pus în lumină puternica dezvoltare a forțelor de producție pe aceste străvechi meleaguri. Imaginile au scos în evidență importante transformări petrecute în viața și înfățișarea orașelor și satelor băcăuane. Succintele secvențe din marile unități industriale, alternând cu imagini din agricultură și din alte importante domenii social-economice

Neamț • Simpozionul „Nicolae

Ceașescu — cel mai iubit fiu al poporului, făuritorul României moderne”, a fost itinerat în mai multe localități nemțene, între care Bicazul ardelean, Farcașa, Adjudeu • Formațiile laureate la Festivalul național „Cintarea României” s-au reunit în spectacolul „O magiu conducătorului iubit”, manifestare găzduită de casa de cultură din municipiul Piatra Neamț • „Înălta conștiință revoluționară a scriitorului contemporan în spiritul documentelor Conferinței Naționale a fost tema unei ședințe a cenaclului creatorilor de literatură ai Comitetului Județean de Cultură și Educație Socialistă și a unei șezători literare din localitatea Agapia • Se desfășoară etapele concursului cultural-științific „O magiu muncii” în cadrul cărui participă toate comunele județului • Două expoziții de artă plastică sugestiv intitulată „Imagini contemporane” s-au deschis în localitățile Borlești și Biserican — Vișoara. Semnatarii lucrărilor

au alcătuit un tablou convingător privind geografia diversă și, corespunzător acesteia, dezvoltarea intensă, în aceste decenii, a melegurilor băcăuane. Spectacolul ce a urmat s-a distins prin echilibru și sobrietate, angajând, repertorial și interpretativ, principalele forțe culturale-artistice ale județului (cu cîteva excepții). Spectacolul a fost o ilustrație convingătoare a democrației culturale, constând într-o participare cuprinzătoare la actul cultural, la crearea acestuia. S-au distins coriștii formației „Ateneu”, ai întreprinderii de Avioane, întreprinderii de Postav Buhuși, Liceului Economic, Orchestra simfonică, ansamblurile coregrafice „Busuioicul”, „Bistrița”, „Doina Troțușului”, „Stejărelul”, „Cetina”, „Datina”, soliștii Ion și Geo Drăgoi, Mariana Botezatu, Mina Pislaru, Adriana Severin, Viorel Ciurdea, Dan Claudiu Vorniceanu, actorii Ioana Ene, Doina Iacob, Stelian Preda, Viorel Baltag, interpretii Voicu Alexandrescu, Dana Olariu, Dan Ivanovic, melodiile compuse de Luminița Adam și Ion Cuntean, ca și versurile aparținând (în majoritate) creatorilor cenaclului revistei „Ateneu”.

sint creatori ai „Atelierului '35” de pe lângă filiala Neamț a UAP • O prestigioasă manifestare politico-educativă s-a desfășurat în prezența activului cultural la sediul Bibliotecii județene pe tema: „Tovarășii Nicolae Ceaușescu — strategul fâuririi istoriei contemporane a României, personalitate predominantă a vieții politice internaționale”. Manifestarea a cuprins un simpozion privind viața și activitatea secretarului general al partidului, un recital de poezie susținut de actorii ai Teatrului Tineretului, vernisarea unei expoziții de carte social-politică din opera tovarășului Nicolae Ceaușescu și vizionarea filmului „Nicolae Ceaușescu — o viață închinată dezvoltării patriei și fericirii poporului” • În prima jumătate a lunii februarie au avut loc mari manifestări și spectacole sub genericul „Cintarea muncii”, dedicate tinerilor cooperatori frunțași în producție și mecanizatorilor. Activitățile s-au desfășurat în centrele Consiliilor unice agroindustriale Bălătești, Moldoveni, Sagna, Păstrăveni •

Cella Delavrancea

Spiritul a două veacuri de muzică românească^{*}

Marcăm aici în aula în care muzica nu a fost întotdeauna bine primită și în care și lui Enescu i s-a contestat uneori dreptul de a se rosti, Centenarul unei strălucite reprezentante a culturii românești, a claviaturii, pedagogiei, literaturii, criticii muzicale, activismului cultural-muzical, „Academia — spunea aici Gh. Țițeica, în 1933, la primirea lui Enescu — își mărește prin această alege cadru activității sale luminoase, restrinsă pînă acum la literatură, (completată cu filozofia), la istorie (completată cu științele juridice și sociale) și la științele teoretice și aplicate.

Arta capătă drept de cetățenie în cetatea culturii românești... La urma urmei, se mărginește oare arta la lumea tainică a simțirii iar știința numai la cercetarea pe cale strict legică a naturii? Cine-și închipuiește că știința cea mai abstractă, matematica și-a tras în cimpul recel al logicii pure o graniță severă peste care nu se poate trece nici măcar prin contrabandă o umbră de sentiment, se înșală amaric. Logica își are, fără îndoială, rolul ei de căpetenie în știință, dar fără o vibrare a simțirii, fără un fior adinc, nu se poate face știință, cum nu se poate face artă. Cine nu a simțit frumusețea plină de farmec a unei construcții în structura ei impunătoare, nu știe ce e în esența ei știință. De asemenea nu e operă de artă în care cunoscătorul să nu deslușească un fir logic, pe care înșiră ca niște mărele de mare preț, frumusețile și podoabele artei. Astfel în Academia noastră toate disciplinele culturii omenești se apropie, se îmbină și se completează și formează un tot cu adevărat armonios.

Astăzi, prin Cella Delavrancea, colaboratoare a lui Enescu, prietena lui Caragiale, a lui Grigorescu și altor spirite refuzate forului academic, omagiem generația acelor ce au visat și au luptat pentru o cultură durată ca un tot „cu adevărat armonios”. S-a vorbit aici despre înalta intelectualitate a muzicienei. Cella Delavrancea a fost o pianistă de vocație care a rostit un cuvânt original în veacul unor coloiși ai claviaturii printr-o artă de altitudine care pregătea sinteza făptuită în zilele noastre între severitatea școlii germane, rafinamentul celei franceze și sensibilitatea celei ruse. Cella Delavrancea a fost o profesoare rivnită de generații de ucenici ale pianului, pentru că „turna” în suflutele nu numai știința muzicii, ci și arta comunicării și puterea supraviețuirii.

Cella Delavrancea a cultivat nuvela, romanul, memorialistica, impresiile de călătorie, portretul, notația pe teme artistice cu o acută nevoie de interdisciplinaritate în cunoaștere ce dă deplină contemporaneitate întregii ei opere. Nu numai Enescu, Lipatti, Georgescu, Ciolan, Silvestri, Perlea, Baciu, Simon, Valentin Gheorghiu, Marin Constantin, Dan Grigore, Dan Iordăchescu au găsit suprema verificare în cronicile Cellei Delavrancea, ci și biografiile lui Kempff, Busch, Paderewski, Casals, Rubinstein, Furtwaengler, Pia-tigorski, Oistrach, Stern vor înțeli suverane judecări pentru înțelegerea acestor personalități, în cuvîntul adinc ca sens, diamant în expresie al cronicării bucureștene. Adeseori, (se confessa Cella Delavrancea într-o adunare scriitoricească) a avut sentimentul că este acceptată în staccato nu în legato, interesul oprindu-se spre Domnia Sa numai cîț un fum de o clipă, fără durată în gînd.

Astăzi la Centenarul gînditoare, ascultînd judecările rostite aici ne dăm seama că Cella Delavrancea asigură un superb legat în istoria culturii muzicale românești. Într-un veac în care s-a crezut uneori că accelerația științelor poate fi asigurată fără participarea artelor, Cella Delavrancea a dus drapelul trecutelor timpuri, a fost portdrapelul veacului lui Nicolae Filimon, romancierul dar și cronicarul, flautistul interesat de Wagner încă înainte de aderarea lui Baudelaire, a fost portdrapelul veacului lui Ion Heliade Rădulescu cu pasiunile sale beethoveniene, al lui Asachi care se lupta pentru prezentarea Normei la cițiva ani de la premiera din Peninsula, al lui Odobescu ce visa săli uriașe în care Beethoven să se adreseze mulțimilor, al lui Eminescu cel însetat de totalitate care a văzut în muzică un mod de cunoaștere, al lui Șt. O. Iosif pasionatul tălmăcitor al lui Wagner, al lui Xenopol ce absolvise și Conservatorul din Iași, al lui Macedonski și tuturor simbolisților ce nu puteau fără harurile wagneriene, al lui Galaction cel împătimiț întru orîi, al lui Goga pe care Cella Delavrancea îl acompania atunci cînd cînta liederle de Schubert

* Cuvînt rostit la 19 decembrie 1987 la ședința festivă organizată de Academia Republicii Socialiste România cu prilejul Centenarului Cellei Delavrancea.

veanu „mai ales o inimă”, Barbu Delavrancea — spirit de uriașă deschidere, gînditor de pătrundere, scriitor încercat de putere suflutească, om politic de orizont, orator cum puțin ai fost „cel mai strălucitor orator al României contemporane” după opinia lui Măiorescu, „Delavrancea — scrie Nicolae Iorga — a fost robit de patima frumuseții, a căutat-o pretutindeni în jurul său cu deznădejdea că o afla atît de rar”.

Delavrancea a fost mistuit de credință în muzică. Pentru muzică — povestește Cella Delavrancea avea o predilecție. Iubea mai ales clasicul... Cînd asculta, pe fața lui trecea freazăl răscolitorilor și freazăl fonii de Beethoven... Sensibilitatea artistică înnăscută în temperamentul lui Barbu Delavrancea a împletit în același fir putere epică și vibrație lirică. Toată opera lui era străbătută de acest izvor de creație. În preferințele sale literare și muzicale — își continuă ideea Cella Delavrancea — se afirmă același impuls... Veni în special Simfonia a 5-a și a 7-a. „Ce bine îmi pare că fi cînt pe il divinissimo Beethoven — îi scrie Cellei la Paris în anii de încrușarea veacurilor. Am făcut pace cu tine ofensivă și definitivă anul acesta în muzică. Cînt pe cine vrei din marii maeștri. Dar cînd vrei să-ți faci suflutele cînt pe Beethoven”.

În cele mai diferite chipuri, Delavrancea îl aduce pe Beethoven în

Ana Blandiana

SOMN IRONIC

Foto: Vasile CEPAR

„Dar dacă,
Smulsă de o furtună a morții,
Corabia de la baza piramidei
Ar începe deodată să lunece
Prin vîzduhul ei de nisip,
Tîrindu-și,
Ca pe un vîrf derizoriu de iceberg
Mormîntul de-afară?
Am vedea atunci
Piramida lui Keops
Clătîndu-se nehotărîită,
Desprinzindu-se lent și pornind,
Navișînd printre dune,
Dîndu-și drumul pe coamele lor,
Gata-gata să fie înghițită
Și reapărînd printre valuri
De pămînt care-ascund,
Ca și cele-ale mării,
Îngropate corăbii...
Ce vis
Al unui somn ironic,
În care
Cine-ar putea opri,
O dată pornită,
Corabia
Sau cine-ar putea să-l treacăscă
Pe cel ce-o visează...”

Retrospectiva

Iulia Hălăucescu

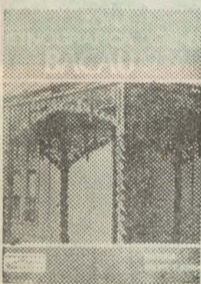
Pictura Iuliei Hălăucescu găsește acum, în acest spațiu muzeal privilegiat, ocazia de a ne dezvăli răspunsuri la unele din întrebările de-actua actualitate astăzi. La ce se referă ele, așa cum ne apar sugerate de peisajele ei? Se referă mai întîi la problema unei geografii interioare a omului, a acestui contur al spiritului care se potrivește cu eroiala lui, cu natura și mediul existenței omului respectiv, ajutîndu-i definiția; identificarea cu sine însuși. În acest sens, sala peisajelor din Bicaz și alte locuri învecinate, peisaje ale perioadei de tinerete din creația Iuliei Hălăucescu, pictate în inconfundabile game de brun, verde, al-

O nouă apariție editorială

• ZONA
ETNOGRAFICĂ
BACĂU

De curînd a apărut în librării o nouă lucrare de etnografie referitoare la una din zonele etnografice băcăuane. Este cartea cercetătorului băcăuan Dorinel Ichim, intitulată Zona etnografică Bacău.

Autorul prezintă din punct de vedere etnografic, aducînd și argumente istorice, cultura materială și spirituaală a așezărilor sătești de pe valea Siretului de la sud de Roman și pînă la Adjud, din cele mai vechi timpuri și pînă în prezent.

În cele zece capitole de etnografie au fost prezentate aspecte legate de cadrul geografic și istoric al zonei, ocupațiile tradiționale, meșteșugurile, instalațiile tehnice, gospodăria și locuința țărănească, monumentele de arhitectură, portul popular, obiceiurile precum și manifestările etnografico-folclorice actuale.

Ca și anterioara „Zona etnografică Troșuș”, lucrarea prezintă în mod explicit din punct de vedere etnografic o zonă distinctă, ceea ce va suscita, fără îndoială, atît interesul cititorului obișnuit, cît și pe cel al specialistului.

Lucrarea apărută la Editura Sport-Turism are un bogat material ilustrativ alb-negru și color, desene și o hartă a zonei.

Invităm cititorii să cunoască aspectele etnografice și de artă populară băcăuană, sollicitînd lucrarea la toate librării.

Harghita. În luna martie, la Miercurea-Ciuc, în cadrul Festivalului național „Cintarea României”, a avut loc, întîlnirea interjudețeană a brigăzilor artistice și a formațiilor de satiră și umor.

• În ziua de 27 martie, la Clubul „23 August” din Toplița s-a desfășurat concursul județean de poezie patriotică și revoluționară „Pămînt al bucuriei și frăției”.

• Casele de cultură, căminele culturale au marcat prin spectacole de teatru, expuneri, discuții, dezbateri, mese rotunde, expoziții și prezentări de cărți ZIUA MONDIALĂ A TEATRULUI.

• În cadrul Complexului Muzeal Harghita secția Odorheiu Secuiesc, se va vernisa expoziția etnografică „Ceramică harghiteană — tradiții populare românești”. (I. NETE)

Vrancea

În piața municipiului Focșani s-au desfășurat ample manifestări politico-educative și culturale-artistice sub genericul „Uniți în cuget și-n simțiri”. Sulta de activități a avut ca participanți și asistenți numeroși reprezentanți ai județelor Bacău, Neamț, Iași, Suceava, Prahova, Ialomița, Galați, precum și ai județului gazdă. În cadrul spectacolelor au evoluat formații artistice premiate la mai multe ediții ale Festivalului național „Cintarea României” (coruri, grupuri vocale, reprezentații ale teatrului popular din Focșani). O amplă expoziție cu imagini evocatoare ale unor momente din trecutul istoric și prezentul României, expuneri și evocări emoționante s-au bucurat de aprecierile celor prezenți. Sulta de manifestări organizate sub genericul „Uniți în cuget și simțiri” s-a încheiat cu un spectacol muzical-coregrafic în desfășurarea căruia tradiționala horă a unirii a antrenat pe participanții veniți la sărbătorescul eveniment • Casa de cultură a sindicatelor din Focșani a găzduit expoziția „Omagiu marelui conducător”, avînd ca expozitive sugestive imagini reprezentînd marile ctitorii ale Epocii Nicolae

Ceașescu. • „O viață dedicată dezvoltării patriei socialiste și fericirii poporului” este genericul unui ciclu de activități organizate în toate localitățile județului, cu sprijinul întreprinderii Cinematografice județene. Din bogata agendă a acestor activități itinerante: concursuri și dezbateri, recitaluri poetice, vizionări de filme precedate de expuneri evocînd personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu, ctitorul României moderne, personalitate predominantă a lumii contemporane, marile realizări economico-sociale din România socialistă. • Secția de istorie contemporană a Muzeului din Focșani a realizat o seară muzeală complexă pe tema: „Omagiu marelui ctitor al României socialiste”. O manifestare de vibrată și fierbinte prețuire a contribuției tovarășului Nicolae Ceaușescu la edificarea României moderne, la îmbogățirea tezaurului mondial de gîndire revoluționară și la instaurarea în lume a unui climat de pace și de cooperare între toate popoarele. • Se află în plină desfășurare un ciclu de manifestări politico-educative privind momente memorabile din lupta clasei muncitoare pentru dreptate națională.

scrierile, în viața sa nu numai pentru că Beethoven reprezenta tipul de gândire, tipul de personalitate apropiat de sensibilitatea sa, ci și pentru că în opera lui Beethoven, Delavrancea vede un mijloc hotărîtor pentru îndeplinirea idealurilor de desăvîrșire culturală, socială, națională.

Credința clipelor din urmă ale lui Delavrancea, scriitorul care tot aici spune cîndva colegilor săi „Cauza unică și inițială este o taină pe care nu cu algebra voastră o veți înțelege”, credința clipelor din urmă ale lui Delavrancea a fost împuncturată de suflul național prin artă și prin suverana artelor — muzică, Barbu Delavrancea și-a dorit fiica muzicantă, din ziua în care s-a născut. Într-o scrisoare din 1889 (Cella avea pe atunci 2 ani) vorbește despre vîsul său de a-și vedea fiica dînd un concert. Există o vastă și coplesitoare corespondență ce atestă imensul interes cu care s-a dăruit modelării muzicale a Celei Delavrancea, corespondență pe care am avut bucuria s-o comentez îndelung, într-un colocv cu prof. Zoe Dumitrescu-Bușulenga în cel de al doilea volum **Muzica și literatura**. Barbu Delavrancea a plecat mereu la Paris pentru a participa la lecțiile Celei cu Duvernoy. A frecventat continuu cu Cella concertele Europei. Barbu Delavrancea i-a vorbit mereu lui Caragiale despre izbinzile muzicale ale Celei.

Măcînd astăzi Centenarul Celei Delavrancea trebuie deci să amințim aici, așa cum a făcut-o strălucit în cuvîntul inaugural și Acad. Radu Voinea, trebuie să amîntim aici și pe Barbu Delavrancea, academicianul născut în miezul veacului trecut, pe cel ce prelua dragostea de muzică a înaintașilor săi de la cronicarii Moldovei, Dosoftei și Cantemir, pentru a o transmite prin marii săi contemporani întru gândire, acțiune socială și intelectuală, pentru a transmite prin **Cella Delavrancea** generațiilor de la sfîrșitul secolului nostru, tuturor aceluia care înțeleg (datorită marilor spirite ale culturii românești) că nu vom putea spune un cuvînt puternic în concertul valorilor lumii, fără a cultiva și uriașul potențial de talente creatoare și de înțelegători muzicali ai acestui Pămînt.

Iosif SAVA

Aura Buzescu

O mare actriță

Marea doamnă a teatrului românesc cucerește și azi, în cel de al nouăzeci și patrulea an de viață...

Siluea adolescentină — cu „mijlocul tras pin inel” — subliniat de pantalonul lung, purtat cu mare eleganță, de bluzele de mătase sau lînă subțire, mulțindu-se armonios, de escarpini fini, cu tocuri înalte...

Obraz de porțelan străveziu. Păr de mătase, de culoarea sidefului care se revarsă pe umeri, cînd nu e împletit în coșite sau ridicat în sus și răsucit în coc...

Totul îmbinîndu-se uimitor cu tonurile luminoase și tandre — alb, bej-rose, cenușiu deschis catifelat — în care eroina afîtor și afîtor metamorfoze scenice se înveșmîntă... Totul făcînd corp comun — ca într-o montare desăvîrșită — cu mobilele, cu tapițeria, cu lustrele și picturile de preț, ce alcătuiesc decorul... Interiorul, în care artista își trăiește existența de toate zilele...

Nu prea rîde, dar pe chip îi joacă un zîmbet discret, nu arareori ușor ironic... Zîmbetul care se stinge brusc, portelanul transparent al obrazului devenind granit și ochii scîpărînd scintei de gheață, în clipa cînd ceva distonează cu frumusețea din jur, cu frumusețea dinăuntru...

Dar necontenit, fără o clipă de întrerupere, nu numai că se simte — dar se și aude parcă — vibrația acelei coarde întinse. Acea stare de febrilitate și înfiorare, pe care comedia o transmite oricui trece pragul frumoasei case... Și pe care emoția îl copleşte. Într-un fel, aceeași emoție, aceeași tensiune, aceeași putere de convingere ca cea pe care această neobișnuită creatoare de vieți și oameni a comunicat-o, mai bine de cinci decenii, seară de seară, spectatorilor.

Născută la 26 august... Dovedindu-se de timpuriu cu har pentru

pictură, pentru arta broderiei și a dantelei, pentru jocul de teatru. Pregătindu-se pentru profesiunea aleasă, în cadrul Conservatorului de artă dramatică. La clasa profesoarei Lucia Sturdza-Bulandra. Debut în 1914, cînd joacă, în travesti, personajul Serioja, fiul Anei Karenina. Și cînd alături de „monștrii sacri” Marioara Voiculescu, Tony Bulandra, Lucia Sturdza, studenta se remarcă. Extremă concentrare, sensibilitatea exacerbată și totuși bine strunită, simplitatea în mișcare și gestică a nunțănd, încă de pe atunci, o actriță modernă și de certă valoare.

În 1918, avînd ca parteneri pe Gh. Stornic, Ion Manolescu, Al. Mihalescu, absolvent de Conservator apare în rolul Katerina din **Frații Karamazov**. O combustie interioră paroxistică, un straniu fior se transmite în sală. De aici înainte, personajele cărora Aura Buzescu le va da viață aparent cu mijloace de expresie zgîrcite, dar fiind susținute de fiacără interioră a artei, de forța cu care a stăpînit întodeauna, publicul — vin în serie. Diannette, protagonistă din **Fecioara rătăcită** de H. Bataille. Doamna Windermer, în **Evenimentul doamnei Windermer** de Bernard Shaw. Soția din **Generalele domnului Poirier** de Em. Augier. Soția din **Tatăl de Strindberg**. Ofelia și Julieta, eroinele lui Shakespeare. Margareta din **Faust** de Goethe. Hedwiga din **Rața săl-**

Alături de Jules Cazaban în „Vizita bătrînei doamne” de Dürenmatt

batecă de Ibsen, Maniche din **Mélo de Bernstein**. Ana din **Ion** de L. Rebreanu. Violane din **Ingerul a vestit pe Maria** de Paul Claudel. **Mirra** din piesa omonimă a lui Alfieri. **Higenia**, în versiunea lui Mircea Eliade. Regina Elisabeta din **Maria Stuart** de Fr. Schiller. **Electra** din **Atrizii** de Victor Eftimiu. **Lavinia** din trilogia lui O'Neill **Din jale se întrepazează Electra**. **Esther** din **Frenезie** de Ch. Chappuis. **Sonia** din **Unchiul Vania** de Cehov. **Soția din Toți fiii mei** de Arthur Miller. **Olga** din **Trei surori** de Cehov. **Maria** din **Pentru fericirea poporului** de A. Baranga și N. Moraru. **Doamna Bohn** din **Cei din Dangaard** de Andersen-Nexo. **Goneril** din **Regele Lear**. **Clara** din **Vizita bătrînei doamne**. Regina **Margareta** din **Regele moare...**

O intuiție genială a făcut ca Aura Buzescu să intre, cu o magnifică dezinvolțură în toate aceste caractere dramatice. Definitiv rămas în memoria spectatorilor din țara noastră, cu trăsăturile acestei vestale a teatrului. Prin tot ce a creat, prin înalta-i conștiință profesională, prin distincție și ținută, atît în teatru, cit și în viață, Aura Buzescu a înnobilit scena românească. Realitate și mit, valoare incontestabilă a patrimoniului nostru artistic.

Sanda DIACONESCU

Convorbire cu primarul municipiului de pe Trotuș

Elena Floareș

Firescul angajării

Conștiința omului contemporan este tot mai mult tentată să atribuie orașului, mai ales celui modern, o multiplicitate simbolică de perspective exprimate ca în aceeași printr-o bipolaritate de termeni cum sînt „industrie și spiritualitate”, „actualitate și tradiție”, „istorie și actualitate”, indicînd, astfel, realități convergînd către o rezultantă dinamic-ascendență și niciodată ajtate în impact, cum ar pare a la prima vedere. Și totuși, modernul municipiul Gheorghiu-Dej la care ne referim în cele ce urmează, clădit pe locul vechii comune Onești, genericile amintite nu răpesc aura legendei și sugestia posibilei bătăie în ritmul căruia să se evoce ca din depărtări actul întemeierii: „Pe Trotuș în sus... Pentru că o dată pășisem șesul adîmducuții”, în „orizontul marginat de vîlcea lărasă a Siretului și urmîna în anonele uceneculăriei Trotușului străjuit de șiruri colinare, de o parte și de alta, aodată schelaria și retortele vazuahului, recipientele ariate și țeara comunică „pe viu” un juuc complicit, iuasc-criptibil, un fel de orăine cosmică transplauă în cadrul terestrului de oameni care de aici nu pot fi văzuți, comparativ cu aceluiași și dispunerea uzinelor, termocentralei și comuacacului, dar care controlează pînă și pulsajele aproape imperceptibile ale acestui organism colosal...

Viața din viața celor peste 3000 de locuitori și cu toate că aceste amănunțite amănunțite și se identifică cu numele municipiului pe mai toate meridianele globului, orașul nu se reduce doar la prezența lor, oricît de reprezentativ ar fi, sau e departe de a semnifica numai simbolică lor existență. Orașul înseamnă în primul rînd oameni, viața cu bucuriile, satisfacțiile, grîile, munca, odihna și neodiăna lor, înseamnă relație lor cu împrejurările, cu școala, cu instituțiile culturale, cu serviciile, cu tot complexul material și spiritual care le înțregește memoriilor marii familii onestice existențe. Și nici la altă nu se reduce viața orașului, dacă toate acestea sînt vazute de unmeze din afară. Un bun gospodar și organizator gospodar din interiorul acestuia.

Dialogul nostru cu tovarăsa Elena Floareș, primarul municipiului de pe Trotuș, a vizat preocupările factorilor de decizie din localitate în urmărirea complexelor probleme ce privesc orașul și oamenii lui, stilul și munca al organelor colective de conducere, relația industrie — spiritualitate.

„Un primar este — afirma tovarăsa Elena Floareș — în primul rînd un activist politic, un implicat responsabil în toată problematica economică-socială a colectivității din care face parte. El este (trebuie să fie) acolo unde se decide și se asigură spațiul spațiului pentru mînu și mai bine, în perimetrul organizațional al județului Bacău, biografia modernă a municipiului nostru se identifică cu perioada de modernizare a tuturor localităților țării, care se distinge prin patosul constructiv al cămencilor, pe de o parte, prin specificul industrial, pe de alta. Numai în acest cîmenciu vor fi puse în funcțiune 30 de obiective industriale în unități de importanță republicană. Construim apartamente, extindem și diversificăm sectoarele de mică industrie, agricultură, consultam baza de autoalimentare. Înădălmăm, activitatea culturală și sportivă vor avea un asemenea de extindere spațiului umanului acestor importante activități. Toate acestea se fac cu oameni și pentru oameni. Ne îngrăjim ca utilul și frumosul să caracterizeze viața noastră cotidiană. Prin contrivția patriotică a localitorilor s-au amenajat de-a lungul amilor parcuri ale orașului, s-au dat în folosință baze sportive, locuri de joacă pentru copii, s-au plantat arbori și arbuști, s-au modernizat străzile, buzele de agrement. Trăim cu conștiința că mai avem și neîmpliniri și că vom avea încă mult de făcut pentru a întregi imaginea modernă a orașului, confortul cetățenilor. Trebuie găsite soluții pentru ca viața multor probleme să fie schimbate în spirit revoluționar. Astfel procedeză organizația municipiului de partid, consiliul popular. Pentru ca toate notărilor noastre, toată chibzuința noastră trebuie validate practic. Stilul de muncă revoluționar necesită moilitate și aversurme în funcție de concretul și perspectiva situațiilor create. Nimic nu se reduce la visarea sursă. Nici arta, care presupune visarea, dar nu visarea în gol. Iată de ce noi vedem în valoriarea moștenirii culturale, în toate activitățile tehnico-științifice și culturale necesare compănirii integratoare, parte indisociabilă din viața municipiului nostru, o conștiință locuitorilor nostri. Onestul omului este o prezență europeană cultural-științifică, multiple activități, o creație originală argumentată afirmată, iată, de pildă, anul acesta „Zilele culturii căminecicene” se află la a 20-a ediție.

Cîstîm prin spectacole omagiale, simpozionale, expuneri, mese rotunde evenimentele memorabile din istoria țării, poporului și partidului, acordăm atenție emulației în domeniul artelor plastice, începînd cu pepiniera constituită de Cercul de desen „Ion Diaconescu”, 423 de artiști amatori și creatori cuprunși în 297 de formații, participă în Festivalul național „Cîntarea României”. Dintre acestea, 59 au cucerit locul I și titlul de laureat la precedenta ediție. Este cadrul ideal de manifestare a talentului și vocației. Așadar, sumar exprimăm gândurile și preocupările noastre, în acest municipiu, ca pretutindeni în țară, privire noastră vizează un reper pe care ni-l asumăm conștient: viitorul, firescul angajării revoluționare.”

Victor MITOCARU

PE VALURI

Să mergi pe valuri fără să te-ncei, Cînd pe sub pasul tău se surpă lumii, Este sub cerul sting cu stele reci Cea mai informă din minuni;

Să mergi pe valuri fără să te uzi E cea mai stînsă din victorii, Cînd nu vorbești, nu vezi și nu auzi Nici victima, nici opresorii;

Să mergi pe valuri ca pe riduri Întipărite în coșmar, Sub cerul jos și marea de reziduuri E un triumf amor și în zadar.

Și totuși, Doamne, fă-mă să rămîn, Nemestecat ca crabii, însă viu, Pe-aceste mereu clătînător tărîm În care seriu și-n care e tîrziu.

TIMP

Vorbim de el mereu Cum tot mereu Atingi cu limba dîntele ce doare. Cînd îl uităm o clipă-i sîrbătoare, Iar pomenirea lui bolnavă E și-n biesteme și în rugăciuni. Il luăm în doze zilnice Ca pe-o otravă La care devenim astfel imuni.

ARĂTĂTOARELE

Stați, Nu vă mai mișcați, Incrementați! Orice mișcare E o degradare. Fructul e începutul putrezirii Idei care se deschide-n floare, Iar zămislirea primului pas greșit Al celor ce iubesc și sînt iubiți.

Stați, Nu vă mai mișcați, Oprîți! În crisalida voastră fărănească Fluturul navetist, fatal! Dar cine oare Ar putea s-oprească Rostogolirea apelor nebunească Spre a se sparge iar și iar de mal...

Stați, Nu vă mai schimbați Sperăți! Să nu mai moară nimeni și nimic: S-ar naste alți călai, Mai rai Și cel mai mic pitic Ar fi mai mic.

Cînd orele sînt sfărîmate, marele Curaj e să oprești arătătoarele.

TOPIREA LA RECE

Decenii întregi așteptînd Întoarcerea cheii, Din ce în ce mai ruginite, În broască; Pîndind-o decenii întregi Fără cuvinte, Fără destin. Din cînd în cînd Părinți că se mișcă pușin Și atunci, Oh, împărțirea pe voci După iluzia mișcării: Cei cărora li s-a părut Că s-a învîrtit înainte, Cei cărora li s-a părut Că s-a învîrtit înapoi, Cei cărora chiar nemîșcarea Li se pare-un atu...

Dar nu, Numai înaintarea ruginii În inima fierului, Topirea la rece, Praful roșu înlocuind Moleculă cu moleculă zăvorul. Și iarăși corul de semne, Presupuneri, opinii: Într-un secol, în două, Într-un mileniu... Istorie cu încetinitorul

„opera de artă va revela un nou sistem de relații în univers, o ordine intrinsecă. lucrurilor și aceasta va fi ideea unității”. Problema percepției realului a devenit și ea una din preocupările principale ale artei moderne. Simtezele expozitionale de amploare a ultimilor ani au arătat că, în opoziție cu avangarda artistică din prima jumătate a veacului XX, dominată de rolul imaginariului, astăzi se instalează pe prim-plan interesul pentru studiul realului, al limitelor cunoașterii noastre, al dezvaluirii manipularilor lui. În acest sens merge și creșterea considerabilă a integrării în artă a mijloacelor tehnice de înregistrare a

realului: fotografia și arta video. Aspectul teoretic al acestei arti de preocupări privește extinderea conceptului de real care-l poate interesa pe artist; adică includerea tuturor formelor de cultură operată asupra realului brut: tehnica, politica, cercetarea istorică, artă. De aici și acceptarea diversității fără restricții a soluțiilor artistice, receptivitatea numită postmodernism.

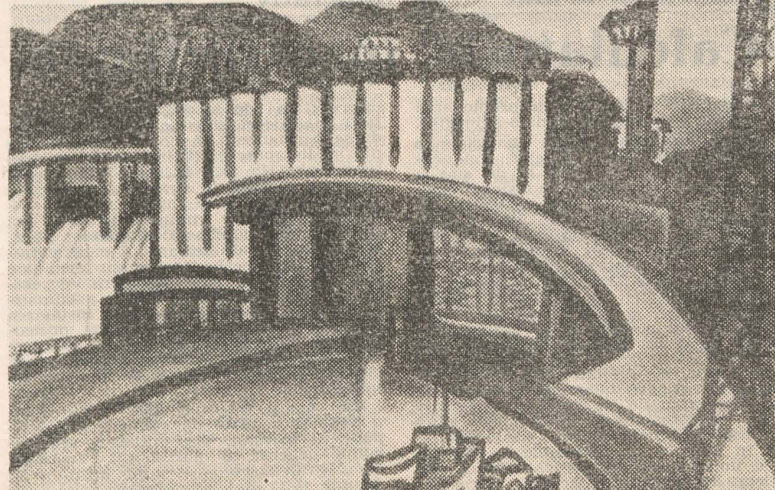
În operele lui Iulia Hălăuțescu această integrare a culturii în real este accentuat prezentă, chiar dacă nu astfel decît prin mijloacele tradiționale ale picturii în acuarelă, gușa și — mai recent — în ulei. Suita de peisaje amintiri de că-

lătorie din Grecia, Germania, Bulgaria — sînt echivalente cu o comentariu literar-istoric-critic. Amanunțul cultural este întodeauna subminat în sensul caracterizării lui, al unei funcții explicative. Trebuie amintite aici și ilustrațiile la poeziile lui Lucian Biaga (ele nu figurează în actuala expoziție) concepute ca niște sugestii de extindere a realului natural într-unul poetic. Asumîndu-și răspunderea de a defini realul prin natură, Iulia Hălăuțescu schitează de fapt un proiect existențial, propune un mod de a fi în lume. Ea nu elaborează utopii, nici nu desfășoară vise, dar predică — discret — o întoarcere la natura cu adevărat cultivată, neamputată în substanța ei.

Strădanile lui Iulia Hălăuțescu de a se adapta la conținutul realului transparent în imagine nu reduc cu nimic libertatea pe care o lasă formele de a-și duce viața lor autonomă. Știe să le imprimă însă o autonomie cu sens și miez. Formele acestor picturi nu sună niciodată în gol. Ca în metafora lui Apostolului Pavel, dragostea pictoriței Iulia Hălăuțescu pentru frumusețea formelor nu este „aramă sunătoare”, ci încarnare.

În anii din urmă și-au făcut loc în repertoriul artistei portretele. Privindu-le cu atenție, observi că și figura umană este pentru ea în primul rînd natură, peisaj, scenariu în peisaj. Nu atât studiul psihologic și preocupă, cit contopirea figurii într-o ambianță. Chiar modelele preferate indică o astfel de tendință. Chipuri de artiști, copii, femeile căror fizionomie exprimă voința și putința de a trăi experiența armoniei cu mediul ce succed în portretistica lui Iulia Hălăuțescu. Sînt tablouri purtătoare de valori umane, cuprinse în o scenă lor, care este păstrarea la dimensiunea omului. În universul contemporan lacom de spații amețitoare, picturile lui Iulia Hălăuțescu ne readuc la adevărate și de aceea salvatoare dimensiuni spirituale, fie ele și mai moderate.

Amelia PAVEL

IULIA HALĂUȚESCU — „Ecluza de la Porțile de Fier”